

Námsskipan fyri BSSc í politikk og umsiting

Galdandi fyri lesandi byrjað eftir 1. august 2015.

1. Fororð til tey lesandi frá lestrarráðnum

Góðu lesandi

Ein námsskipan inniheldur grundreglurnar fyri tykkara lestur. Tí hevur tað alstóran týdning, at tit lesa og skilja hana. Saman við skeiðslýsingum og yvirskipaðum reglum hjá Setrinum, er námsskipanin eitt týðandi amboð, sum tit eiga at brúka. Á tann hátt kunnu tit kenna tykkara rættindi og tykkara skyldur.

Sambært viðtøkurnar fyri Lestrarráð skal Lestrarráðið fáa uppskot til útbúgvingarprofilar og námsskipanir til viðgerðar og góðkenningar frá útbúgvingarleiðara, eftir at útbúgvingarleiðarin hevur fingið svar frá hoyringspørtum. Tá ið uppskot til námsskipan hevur verið viðgjørt, og vissa er fingin fyri, at viðkomandi partar eru hoyrdir, góðkennir lestrarráðið námsskipanina og letur dekaninum hana til víðari avgreiðslu.

Lestrarráðið hevur eftirlit við, at ymisku partarnir av útbúgvingini hanga saman, og at einstøk fak ella fakøki ikki broytast ov nógv í mun til endamálið við útbúgvingini. Ráðið skal eisini tryggja, at veitta undirvísingin og próvtøkukrøvini hóska til endamálið við útbúgvingini.

Henda námsskipanin er góðkent á Lestrarráðsfundi 10. februar 2017.

2. Innihaldsvirlit

1.	FORORÐ TIL TEY LESANDI FRÁ LESTRARRÁÐNUM.....	2
2.	INNIHALDSYVIRLIT	3
3.	INNGANGUR	5
4.	ÁBYRGD	5
5.	YVIRSKIPAD ENDAMÁL VIÐ ÚTBÚGVINGINI.....	5
6.	UPPTØKUTREYTI	5
7.	ÚTBÚGVINGARHEITID.....	5
8.	FØRLEIKAR.....	5
8.1	LÆRUÚRTØKUR.....	5
8.2	STARVSMØGULEIKAR OG VÍÐARI LESNAÐUR.....	6
9.	BYGNAÐUR OG INNIHALD Í ÚTBÚGVIGNINI.....	6
9.1	BYGNAÐUR.....	6
9.1.1	<i>Skiftislestur.....</i>	7
9.2	INNIHALD Í ÚTBÚGVINGINI.....	7
9.2.1	<i>Sosiologi og mentan .....</i>	8
9.2.2	<i>Stjórn málafrøði.....</i>	8
9.2.3	<i>Vísindaástøði og háttalag.....</i>	8
9.2.4	<i>Føroysk nýttíðarsøga.....</i>	8
9.2.5	<i>Búskapur og samfelag.....</i>	8
9.2.6	<i>Ritgerð I.....</i>	9
9.2.7	<i>Politisk ástøði og idesøga.....</i>	9
9.2.8	<i>Háttalag I.....</i>	9
9.2.9	<i>Valfak I + II.....</i>	9
9.2.10	<i>Háttalag II.....</i>	9
9.2.11	<i>Ritgerð II.....</i>	9
9.2.12	<i>Komparativur politikkur.....</i>	10
9.2.13	<i>Grundleggjandi fyrisitingarlóg.....</i>	10
9.2.14	<i>Almennur politikkur og fyrisiting.....</i>	10
9.2.15	<i>Altjóða politikkur .....</i>	10
9.2.16	<i>Bachelorritgerð.....</i>	11
9.3	TÍÐARÆTLAN FYRI BACHELORNÁMIÐ Í POLITIKK OG UMSITING.....	11
10.	HJÁNÁM Í POLITIKK OG UMSITING	12
11.	PRÓVTØKA OG GONGD Í LESNAÐINUM	13
11.1	PROVTALSSTIGI.....	13
11.2	PRÓVDØMING	14
11.3	PRÓVTØKUMÁL	14
11.4	ENDURPRÓVTØKA OG SJÚKRAPRÓVTØKA.....	14
11.5	FRÁMELDING TIL PRÓVTØKU	15

11.6	BÓLKAARBEIÐI.....	15
12.	GÓÐSKRIVING	15
13.	LESTRARVIST	15
14.	KÆRUR	16
15.	AÐRAR LEIÐREGLUR.....	16
15.1	FARLOYVI.....	16
15.2	ÚTSKRIVING.....	16
15.3	SAMSKIFTI	16
15.4	NÁMSSTIG OG ARBEIÐSTYNGD	16
15.5	LESTRARÁRIÐ.....	17
16.	TREYTIÐ UM BROYTING Í NÁMSSKIPAN	17

3. Inngangur

Í hesum skjali er námsskipanin fyri bachelorútbúgvingina í politikk og umsiting lýst. Við heimild í Løgtingslóg nr. 58 frá 9 juni 2008 um Fróðskaparsetur Føroya, og Kunngerð nr. 85 frá juni 2009 ásetur námsskipanin innihaldið í útbúgvingini og reglurnar fyri, hvussu útbúgvingin verður útint. Útbúgvingin fylgir somuleiðis Bologna-virlýsingini um eina felags evropeiska útbúgvingarskipan, og er skipað eftir hesum leisti. Námsskipanin inniheldur ikki skeiðslýsingar fyri tey einkultu fakini og heldur ikki almennar reglur hjá Setrinum. Hesar eru at finna á heimasíðu setursins.

4. Ábyrgd

Námsskipanin fyri politikk og umsiting er ábyrgdarøki hjá Lestrarráðnum á Sögu- og samfelagsdeildini. Útbúgvingarleiðarin hevur fakligu ábyrgdina og leggur útbúgvingina tilrættis.

Møguligar kærur skulu handast skrivliga til dekanin, sí kapitul 13.

5. Yvirskipað endamál við útbúgvingini

Bachelorútbúgvingin í politikki og umsiting er normerað til 180 ECTS, og hevur til endamáls at geva tí lesandi førleikar innan politikk, umsiting og samfelagsliga fakøkið, ið skikkar tann/ta lesandi til víðari hægri lestur (MSSc, MA) og gevur førleikar til störv á almenna og privata arbeiðsmarknaðinum.

6. Upptøktreytir

Treytirnar fyri upptøku er, at tann lesandi hevur staðið Miðnámsskúlaprógv (kvota 1) ella samsvarandi førleikar (kvota 2).

7. Útbúgvingarheitið

Bachelornámið gevur rætt til heitið Bachelor í politikk og umsiting, stýtt BSSc í politikk og umsiting. (á enskum: Bachelor in Politics and Administration, abbreviated as BSSc in Politics and Administration).

8. Førleikar

Útbúgvingin gevur tí lesandi eina holla vitan um samfelagsvísindaliga fakøkið og serkunnleika í politikk og umsiting. Tann lesandi fær eitt innlit í føroyska og altjóða samfelagsmenning og hvussu føroysku politisku stovnarnir hava ment seg og virka í dag. Harumframt fær tann lesandi eina holla vitan um ástøði og arbeiðshættir innan økið og hvussu hesi verða nýtt til at granska, tulka og loysa politiskar og umsitingarligar trupulleikar í nútíðarsamfelagnum. Tann lesandi vil eisini ogna sær royndir og dugnaskap í tvørvísindaligum arbeiðshættum og spurdómsstýrdum kanningarverkætlanum.

8.1 Læruúrtøkur

Útbúgvingin gevur tí lesandi eina røð av fakligum og almennum førleikum. Eftir loknan lestur vil studenturin:

Fakligir førleikar

- Hava ognað sær breiða vitan um politikk og umsiting og holla fatan av teimum ástøðum og arbeiðshættum, sum verða brúkt innan fakøkið.
- Hava góða vitan um stjórn málafrøði, sosiologi, búskaparfrøði, lóg og søgu og skilja, hvussu hesi fakøki verða brúkt í einum politiskt umsitingarligum høpi.
- Hava ognað sær breiða vitan um froyyska samfelagið, og hvussu tað søguliga hevur ment seg til frá amti til heimstýri í einum altjóða politiskum høpi, og holla fatan av, hvussu politisku stovnarnir virka í dag.
- Kunna brúka ta vitan hann/hon hevur ognað sær til at fáa eyga á politiskt umsitingarligar høvuðstættir og spurdómar og duga at viðgera tey á ein fakliga vælgrundaðan hátt.

Almennir førleikar

- Duga at gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanning, sjálvstøðugt savna viðkomandi heimildartilfar, greina tilfarið og koma til eina niðurstøðu.
- Duga at orða seg greitt bæði á skrift og í talu, og kunna luttaka í samrøðum og kjaki við onnur fak- og leikfólk og bera fram hugsanir, sjónarmið og úrslit á greiðan og sannførandi hátt.
- Hava ment sínar lestrarførleikar og fróðskaparhegni, soleiðis at hann/hon framyvir sjálvstøðugt kann ogna sær vitan og menna sínar førleikar.

8.2 Starvsmøguleikar og víðari lesnaður

Útbúgvingin gevur førleikar til víðari hægri lestur (MSSc, MA) og stórv innan almenna og privata arbeiðsmarknaðin.

9. Bygnaður og innihald í útbúgvignini

Útbúgvingin í politikk og umsiting tekur 3 ár. Hvørt lestrarár er býtt upp í tvey semestur á 30 ECTS. Tilsamans eru seks semestur. Fakini eru skipað sum 10 ECTS og 20 ECTS.

9.1 Bygnaður

Lesturin er skipaður í tveir høvuðstættir, fak og ritgerð (kanningarverkætlan), soleiðis at tey lesandi hvørt ár fáa undirvísing innan vísindaliga fakøkið, umframt at tey sjálvstøðugt skriva eina spurdómsstýrda ritgerð.

Fyrsta árið (1. og 2. semestur) hava tey lesandi skeið innan samfelagsvísindaliga fakøkið, har serligur dentur verður lagdur á at geva tí lesandi eina grundleggjandi vitan og fatan av teimum vanligastu ástøðunum og arbeiðshættunum innan øki. Eisini verður dentur lagdur á, at tann lesandi nemur sær hollan kunnleika til altjóða froyyska søgu- og samfelagsmenning og hvussu politisku stovnarnir í Føroyum hava ment seg og virka í dag. Fakini, undirvíst verður í, eru: Sosiologi og mentan, stjórn málafrøði, vísindaástøði og háttaløg, froyysk nýtiðarsøga og búskapur og samfelag. Harumframt skulu tey lesandi skriva eina ritgerð, har tey skulu nýta ástøði og háttaløg, tey hava lært til at gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan. Verkætlanin verður gjørd í toymi ella sum einstaklingur.

Annað árið (3. og 4. semestur) hava tey lesandi skeið innan samfelagsvísindaliga fakøkið, hvar serligur dentur verður lagdur á at víðka vitanina um og fatanina av teimum ymsu ástøðiligu tilgongdunum og arbeiðshættunum innan frøðina. Fakini, undirvíst verður í, eru: Valfak I+II, politisk ástøði og idesøga, háttaløg I+II. Harumframt skulu tey lesandi skriva eina ritgerð, har tey skulu nýta ástøði og háttaløg, tey hava lært, til at gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan. Verkætlanin verður gjørd í toymi ella sum einstaklingur.

Triðja árið (5. og 6. semestur) hava tey lesandi skeið politikk og umsiting, har serligur dentur verður lagdur á at byggja á undanfarna lærdómin og økja um vitanina og fatanina av politikki og umsiting sum eitt vísindaligt fakøki. Undirvíst verður í hesum fakum: Komparativur politikkur, fyrisitingarlóg, almennur politikkur og fyrisiting, altjóða politikkur. Harumframt skulu tey lesandi skriva eina bachelorritgerð, har tey skulu gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan innan fakøkið politikk og umsiting. Bachelorritgerðin er at rokna sum sveinastykkið hjá tí lesandi.

Lesturin verður skipaður soleiðis:

Bachelor í Politikk og umsiting

	Fak og Ritgerð		
1. semestur	Sosiologi og mentan (10 ECTS)	Stjórn málafrøði (10 ECTS)	Vísindaástøði og Háttalag (10 ECTS)
2. semestur	Nýggjari Føroysk søga (10 ECTS)	Búskapur og samfelag (10 ECTS)	Ritgerð I (10 ECTS)
3. semestur	Valfak I (10 ECTS)	Politisk ástøði og idesøga (10 ECTS)	Háttalag I (10 ECTS)
4. semestur	Valfak II (10 ECTS)	Háttalag II (10 ECTS)	Ritgerð II (10 ECTS)
5. semestur	Komparativur politikkur (10 ECTS)	Fyrisitingarlóg (10 ECTS)	Almennur politikkur og fyrisiting (10 ECTS)
6. semestur	Altjóða politikkur (10 ECTS)	Bachelorritgerð (20 ECTS)	

9.1.1 Skiftislestur

Møguligt er at taka í mesta lagi 60 ECTS frá øðrum universiteti sum skiftislesandi. Mælt verður til, at lesandi, sum hava hava hug til at fara uttanlands sum skiftislesandi, fara annað lestrarárið (t.v.s. 3. og/ella 4. semestur). Valfak I+II skulu tá somuleiðis liggja innanfyri fakøki politikk og umsiting og/ella stuðla undir førleikarnar innan politikk og umsiting. Áðrenn farið verður á skiftislestur, skulu øll fak undangóðkennast av lestrarráðnum.

9.2 Innihald í útbúgvningini

Fakliga innihaldið í útbúgvningini er nágreiniliga lýst í skeiðslýsingum og í pensumlistunum, sum eru tøk á heimsíðuni. Skeiðslýsingar innihalda upplýsingar um: skeiðsnummar, heiti, ECTS námstig, fortreytir, stig, endamál við skeiðnum, innihald, læru- og undirvísingarhættir, læruúrtøka, próvtøkuháttur, próvdøming, próvtalsstigi, lestrarlisti og ábyrgd. Pensumlistin er uppgivin í sambandi við tímaætlanina fyri skeiðið og

inniheldur upplýsingar um, hvørjar bøkur, greinar og onnur verk verða nýtt í undirvísingini. Einki av tí, sum lisið verður í einum faki, kann verða tað sama, sum lisið er í øðrum fakum.

Undirvísingin er skipað sum fyrilestrar, seminar, venjingar, bólkaarbeiði, heimauppgávur og verkætlanararbeiði, og hon er lýst skeiðslýsingunum. Niðanfryi er innihaldi í útbúgvingini lýst við styttri vegleiðandi faklýsingum.

9.2.1 Sosiologi og mentan

Endamálið er at geva lesandi eina grundleggjandi fatan av sosiologi og mentan sum vísindaligt fak við denti á hugtøk, ástøði og háttalag innan øki. Tey lesandi læra at brúka hugtøk og ástøði at greina viðkomandi sosiologisk og mentanarfrøðilig evni. Skeiðið fevnir um klassisk og nýggjari ástøði, sæð í einum søguligum og nútímans ljósi. Ástøði verður knýtt at týðandi evni innan fakøki, sum t.d. klassi, kyn, religiún, mentan, forbrúk og familju, og sett inn í ein froyiskan og altjóða samanhang.

9.2.2 Stjórn málafrøði

Endamálið við skeiðinum er at geva studentinum innlit í froyiskan politikk og tey vanligastu ástøðini í stjórn málafrøði. Evni, ið verða viðgjørd, eru: ástøði um statin, vald, politiskir flokkar, ideologiir og skipanir, ið verða brúkt í eini stjórn málafrøðiligari lýsing av politisku stovnunum og flokkunum seinastu øldina, og hvussu hesir eru broyttir, sum umstøðurnar eru broyttar. Í hesum sambandi verður somuleiðis lýst, hvussu politisk mentan og áhugabólkar ávirka gongdina.

9.2.3 Vísindaástøði og háttalag

Endamálið við skeiðinum er at geva tí lesandi grundleggjandi vitan um vísindaástøði og háttaløg. Skeiðið er býtt upp í trýggjar partar. Í fyrsta parti fáa tey lesandi eina innleiðslu í lestrarførleika og fróðskaparhegni, har tey læra at taka ábyrgd fyri sínari egnu læring og leggja sín lestur til rættis. Í øðrum parti fáa tey lesandi grundleggjandi vitan um vanligastu vísindateoretisku stevnurnar. Í triðja parti fáa tey lesandi eitt innlit í og yvirlit yvir tey vanligastu kvalitativu og kvantitativu háttaløgini innan samfelagsfrøði, og hvussu hesi eru knýtt til tær vísindateoretisku stevnurnar.

9.2.4 Froyisk nýtiðarsøga

Endamálið við skeiðinum er at veita teimum lesandi grundleggjandi kunnleika um Froya søgu eftir 1500 við denti á politisku søguna, yvirlit yvir týðandi gransking, sum er tøk á økinum og grundleggjandi førleikar til at meta um dygdina á útvaldum verkum og søguligum heimildum. Tey lesandi fáa í gjøgnum skeiðið grundleggjandi kunnleika um politisku søgu Froya eftir 1500 og týðandi bókmentir um evnið. Hugt verður eftir útvaldum bókmentum, sum snúgvá seg um modernaða froyiska søgu, og froyisk søga verður sett inn í eitt størri alevropeiskt høpi.

9.2.5 Búskapur og samfelag

Endamálið við skeiðinum er at veita teimum lesandi innlit í grundleggjandi partar av lærugreinini búskaparfrøði, herundir týðandi hugtøk og myndlar. Týðandi tema eru m.a. útboð og eftirspurningur, marknaðarmekanismar, marknaðarintriv, produktivitetur og búskapar-vøkstur, búskaparsveiggj og konjunkturstýring og altjóða handil.

9.2.6 Ritgerð I

Endamálið við skeiðinum er at læra tey lesandi at gera eina akademiska ritgerð. Tey lesandi skulu sjálvstøðugt gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanning, har tey nýta hugtøk/myndlar/ástøði, tey hava lært, leita fram heimildir og tilfar (empiri), greina og koma til eina niðurstøðu. Tey lesandi læra at avmarka eitt greiðsluevnisøki (problemfelt) og orða ein kanningarspurdóm (problemformulering), savna heimildartilfar saman, greina og seta úrslitini upp í eina akademiska ritgerð eftir vanligari akademiskari siðvenju. Uppgávan verður skrivað í bólki ella einsæris.

9.2.7 Politisk ástøði og idesøga

Endamálið er at geva teimum lesandi holla fatan av politiskum ástøði og idesøgu síðan Platon og fram til í dag. Í hesum skeiði verður greitt frá, hvørjir høvuðs persónarnir í politiskum ástøði og idesøgu hava verið upp gjøgnum tíðirnar fram til í dag. Nakrir av teimum teoretikarunum, sum verða lýstir, eru Platon, Aristoteles, Locke, Hobbs og Rawls. Tey lesandi skulu duga at greiða frá høvuðsliðjunum í tí søgu- og samfelagsliga samhanginum (søguliga kontekstinum), rithøvundarnir hava liva í, og sjálvstøðugt kunna greina og meta um týðningin av politisku hugsanini hjá hesum ástøðingunum fyri samtíðina.

9.2.8 Háttalag I

Endamálið við skeiðinum er at geva tí lesandi eitt yvirlit og innlit í tey vanligastu kvantitativu háttaløgini, herundir lýsandi (descriptive) og útleiðandi (inferential) hagfrøði, sum verður nýtt innan samfelagsfrøði, og at menna praktisku førleikarnar hjá tí lesandi at nýta hesi háttaløg í einari greining. Tey lesandi læra m.a. regressjónsgreining, at gera eina chi í øðrum test, og við hesum amboðum duga at próvføra fyri møguligum samhangum ímillum variablar í einum datasetti. Eisini fær tann lesandi innlit í, hvussu ein skipar og setur saman spurnarbløð.

9.2.9 Valfak I + II

Endamálið við valfakunum er geva tí lesandi møguleika at nema sær vitan og royndir innan eitt fakøki, ið hevur teirra serliga áhuga. Valfak skulu liggja innanfyri samfelagsvísindaliga fakøkið og stuðla undir førleikarnar innan sosialvísindi og samfelagsplanlegging, og/ella vera viðkomandi fyri útbúgvingina sum heild. Útbúgvingarleiðarin ásetir hvørji skeið verða boðin út sum valfak og kann gera hetta í samráð við studentarnar og teirra áhuga. Øll valfak skulu góðkennast av lestrarráðnum.

9.2.10 Háttalag II

Endamálið við skeiðnum er at geva tí lesandi innlit í tey vanligastu kvalitativu háttaløgini, sum verða nýtt í samfelagsfrøði. Undirvíst verður í interview, eygleiðing, dokkumentanalsu og biografiskum háttaløgum. Harumframt verður undirvíst í, hvussu kvalitativ og kvantitativ háttaløg kunnu stuðla undir hvørt annað, tá tey verða sett saman í einari kanning. Eisini læra tey lesandi um etiskar spurningar og regluverk í samband við gransking.

9.2.11 Ritgerð II

Endamálið við skeiðinum er at læra tey lesandi at gera eina tvørvísindaliga kanningarverkætlan. Tey lesandi skulu sjálvstøðugt gera eina spurdómsstýrda kanning, har tey nýta hugtøk/myndlar/ástøði/tilgongd úr minst tveimum fakøkjum, t.d. stjórn málafrøði og søgu, ella búskaparfrøði og sosiologi, og sjálvi leita fram heimildir og tilfar, greina og koma til eina niðurstøðu.

Undirvíst verður í, hvat tvørvísindi eru, og hvussu tann tvørvísindaliga tilgongdin kann nýtast í sambandi við spurdómsstýrdar rannsóknir. Í verkætlanini skulu tey lesandi avmarka eitt tvørvísindaligt evnisøki og orða ein kanningarspurdóm (problemformulering/research question), savna heimildartilfar saman og greina og seta úrslitini upp í eina akademiska ritgerð eftir vanligari akademiskari siðvenju. Uppgávan verður skrivað í bólki ella einsæris.

9.2.12 Komparativur politikkur

Endamálið er at geva tí lesandi innlit í komparativan politikk og gera tann lesandi føran fyri at kunna seta politisk evni, sum t.d. demokrati, korrupsion, fátækradømi og vælfærd inn í ein størri komparativan samanhag. Komparativur politikkur verður í hesum skeiðnum lýstur við hugtøkum um politisk áhugamál, politiskar skipanir og tjóðskaparligan identitet. Lond, sum verða viðgjørð og lýst, eru millum annað Stórabretland, Frakland, Russland og Kína (undirvísarin avger endaligan lista).

9.2.13 Grundleggjandi fyrisitingarlóg

Endamálið er at veita innlit í føroyska fyrisitingarlóg, serliga í tey mongu sløgini av rættarkeldum, tinglógir, dómalóg, venju hjá eitt nú umboðsmanni og kærunevndum, umframt lóggæta læru. Út frá dómum um praktiskar avbjóðingar í føroyskari fyrisiting verða tey lesandi kunnaði um mótini, har fyrisitingarligar reglur mæta ætlanum og heimildum hjá stovnum og rættindum og virksema hjá borgarum. Dentur verður lagdur á háttalag at meta um rættarstöðuna. Í praktiskari fyrisiting á almennum stovnum verða stór krøv sett fyrisitarum, bæði lóggæta og fólk við aðrari útbúgving. Karmar eru settir í lóg, men innan hesar karmar skulu fyrisetarar leggja virki sítt til rættis. Mótvegis borgarum skal fyrisitast rætt formliga og innihaldsliga, mótvegis leiðsluni skal bæði vísast trúfesti og ráðgeving um móguleikar og avleiðingar. Fyrisiting krevur oftast, at neyðugt er bæði at hava serkunnleika á ávísam tøkniligum øki og at duga at brúka fyrisitingarligar meginreglur. Skeiðið skal tí geva teimum lesandi kunnleika og amboð at greina tær ymsu skyldur og reglur, ið hvíla á fyrisitingini. Tey lesandi verða fyrireikaði til bæði at taka avgerðir og at ráðgeva í almennari fyrisiting í føroyskum høpi.

9.2.14 Almennur politikkur og fyrisiting

Endamálið er at geva tí lesandi innlit í, hvussu almennur politikkur og fyrisiting virka. Vit hyggja eftir hesum yvirskipað við atlit til Føroyar og føroysk viðurskipti. Tey lesandi skulu verða før at brúka ymisk ástøði og háttaløg til at skilja og greina politiskar tilgongdir og á hendan hátt verða før fyri at meta um, hvussu tað føroyska politiska kervið er uppbyggt og virkar. Vit fara at lýsa og greina, hvussu politiskar skipanir seta sær mál og føra tey út í lívi, og hvørji policy-amboð verða tikin í brúk í hesum sambandi. Evni sum verða lýst á skeiðnum eru m.a. sambandi millum embætisverkið og politikarar, áhugabólkar (lobbyima), stýringsástøði, organisatiónsástøði, og umsitingarlæra. Har tað er viðkomandi, verða evnini lýst við føroyskum dómum.

9.2.15 Altjóða politikkur

Endamálið er at geva tí lesandi innlit í grundleggjandi hugtøk og ástøði um altjóða politikk og við støði í hesum at menna førleikan hjá tí lesandi til sjálvstøðugt at viðgera aktuel altjóða politisk evni. Fakið verður lýst við bæði yvirlitsbókmentum og við úrvaldum upprunatekstum – bæði klassisk og modernað ástøði verða viðgjørð (t.d. realisma, institutionalisma og konstruktivism). Evni, sum verða viðgjørð, eru millum annað: a) Anarki og altjóða politikkur b) makt og altjóða politikkur c) trygdarpolitikkur d) Føroyar og Arktis.

9.2.16 Bachelorrítgerð

Endamálið við bachelorrítgerðini er at geva studentunum møguleika at gjøgnumføra eina spurdómsstýrda rannsókn og visa, at tey duga at arbeiða vísindaligt. Studenturin skal sjálvstøðugt skipa fyri og gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan og nýta hugtøk/myndlar/ástøði í fakøkinum, leggja tilrættis eina kanning og leita fram heimildir og annað empiriskt tilfar, gera eina sjálvstøðuga greining av hesum tilfari og koma til eina niðurstøðu, ið greitt svarar setta granskingarspurdóminum. Uppgávan kann skrivast í bólki ella einsæris.

Treytin fyri at fara í gongd við Bachelorrítgerðina er, at tann lesandi hevur staðið minnst 140 ECTS.

9.3 Tíðarætlan fyri bachelornámið í politikk og umsiting

Semestur	1.	2.	3.	4.	5.	6.	ECTS
Fak og Ritgerð							
Sosiologi og mentan	✓						10
Stjórn málafrøði	✓						10
Vísindaástøði og háttaløg	✓						10
Føroysk nýtiðarsøga		✓					10
Búskapur og samfelag		✓					10
Ritgerð I		✓					10
Valfak I			✓				10
Politisk ástøði og idesøga			✓				10
Háttalg I			✓				10
Valfak II				✓			10
Háttalg II				✓			10
Ritgerð II				✓			10
Komparativur politikkur					✓		10
Almennur politikkur og fyrisiting					✓		10
Fyrisingarlóg					✓		10
Altjóða politikkur						✓	10
Bachelorrítgerð						✓	20
<i>ECTS í alt</i>							<i>180</i>

10. Hjánám í politikk og umsiting

Møguligt er at lesa hjánám í politikk og umsiting og høvuðsfak í øðrum fakøki. Tá krevjast 60 ECTS í politikk og umsiting á bachelor. Á bachelor telja hesi fak við sum hjáfak:

1. Stjórn málafrøði (10 ECTS)
2. Politisk ástøði og idesøga (10 ECTS)
3. Komparativur politikkur (10 ECTS)
4. Føroysk fyrisitingarlóg (10 ECTS)
5. Almennur politikkur og fyrisiting (10 ECTS)
6. Altjóða politikkur (10 ECTS)

Lesturin verður skipaður soleiðis:

Hjáfak í Politikk og umsiting (60 ECTS) við bachelor í aðrari lærugrein

	Fak og Ritgerð		
1. semestur	<i>Høvuðsfak</i>	Stjórn málafrøði (10 ECTS)	<i>Høvuðsfak</i>
2. semestur	<i>Høvuðsfak</i>	<i>Høvuðsfak</i>	<i>Høvuðsfak</i>
3. semestur	<i>Høvuðsfak</i>	Politisk ástøði og idesøga (10 ECTS)	<i>Høvuðsfak</i>
4. semestur	<i>Høvuðsfak</i>	<i>Høvuðsfak</i>	<i>Høvuðsfak</i>
5. semestur	Komparativur politikkur (10 ECTS)	Føroysk fyrisitingarlóg (10 ECTS)	Almennur politikkur og fyrisiting (10 ECTS)
6. semestur	Altjóða politikkur (10 ECTS)	<i>Høvuðsfak</i>	

11. Próvtøka og gongd í lesnaðinum

Tá tann lesandi er upptikin á útbúgvingina, skal eitt innskrivingarblað útfyllast og latast Letrarskrivstovuni. Tá hetta er gjørt, er tann lesandi samstundis innskrivaður til allar próvtøkurnar í útbúgvingini - undantikið valfakini á øðrum ári. Tá lestrarhálvan við valfakinum byrjar (semestur 3+4), skulu tey lesandi velja valfak og melda seg til fakið á skrivstovuni á deildini. Tá tey eru tilmeldað valfakið, eru tey automatiskt tilmeldað próvtøkuna.

Lesandi, sum hava verið í farloyvi, skulu melda seg til fakini, tey skulu hava, á skrivstovuni á deildini.

Próvtøka er í hvørjari lærugrein sær, og hon verður skipað eftir einum av niðanfyrirstandandi próvtøkusløgum ella sum ein samanseting av hesum:

- a) munnlig próvtøka
- b) skrivlig próvtøka
- c) munnlig framløga, ið telur við í samlaða karakterinum
- d) skrivlig avrik (t.d. heimauppgávur, essay, ella synopsis) ið telja við í samlaða karakterinum
- e) munnlig próvtøka við støði í ritgerð
- f) próvdøming av ritgerð

11.1 Provtalsstigi

Próvdømingin verður givin sum met eftir 7-talsstiganum¹ ella sum “staðið/ikki staðið”. Fyri at hava staðið fakið krevst metið 02. Próvtal verður givið soleiðis:

12: fyri framúr gott avrik.

Verður givið fyri avrik, sum lýtaleynt ella mest sum lýtaleynt lýkur málini í lærugreinini.

10: fyri sera gott avrik

Verður givið fyri sera gott avrik, ið við onkrum smávegis lýtum lýkur flestu málini í námsætlanini í lærugreinini.

---

¹ Próvtalsstigin og hvussu hesin verður umsettur til enskt, og samanbering av 7-talsstiganum við 13-talsstigan, er nærri lýstur í Kunngerð um próvtalsstiga og døming, Nr. 73, 31. mai 2013.

Galdandi reglur um próvtøkur eru at finna her: Kunngerð um skiftisreglur fyri lesandi á Fróðskaparsetri Føroya, sum byrjað hava lesturin áðrenn 1. august 2008, og reglur um alment próvskeið í føroyskum, nr. 85, 9. juni 2009.

7: fyri gott avrik.

Verður givið fyri gott avrik, ið við nøkrum lýtum, væl lýkur málini í námsætlanini í lærugreinini.

4: fyri hampiligt avrik.

Verður givið fyri hampiligt avrik, ið hevur fleiri grov lýti og ikki lýkur málini væl í námsætlanini í lærugreinini.

02: fyri nøktandi avrik.

Verður givið fyri toluligt avrik, ið akkurát stendur mát, og í minsta mun lýkur málini í námsætlanini í lærugreinini.

00: fyri ikki nøktandi avrik.

Verður givið fyri ikki nøktandi avrik, ið ikki stendur mát og ikki lýkur málini í námsætlanini í lærugreinini.

-3: fyri heilt vánaligt avrik.

Verður givið fyri heilt vánaligt avrik, sum als ikki kann verða góðtikið.

11.2 Próvdøming

Próvdømingin kann vera við uttanseturs ella við innanseturs próvdómara. Tá próvdømingin er uttanseturs verður, avrikið dømt av undirvísaranum og próvdómara, sum ikki er í starvi á Fróðskaparsetrinum. Uttanseturs próvdómarar skulu góðkennast av Mentamálaráðnum. Tá próvtøkan er innanseturs, verður avrikið dømt av undirvísaranum og einum vísindastarvsfólki á Fróðskaparsetrinum.

Minst 2/3 av próvtøkunum (120 ECTS) skulu vera dømdar av uttanseturs próvdómara, og í mesta lagið 1/3 av próvtøkunum (60 ECTS) kunnu verða dømdar av innanseturs próvdómara. Próvtøkutreytirnar í teimum einstøku skeiðunum standa í skeiðslýsingunum.

11.3 Próvtøkumál

Próvtøkumálið er føroyskt. Tó kann próvtøkumálið vera annað skandinaviskt ella enskt mál, um studenturin, lærarin ella próvdómarin ikki skilir føroyskt. Um próvtøkan verður skipað á øðrum máli enn føroyskum, skal hetta gerast í samráð við studentin. Er talan um valfak, har undirvísingin er á skandinaviskum ella enskum máli, verður próvtøkan á sama máli sum undirvísingin. Tó skal studenturin hava møguleika at velja eitt valfak, har undirvísing og próvdøming er á føroyskum.

11.4 Endurpróvtøka og sjúkrapróvtøka

Tann lesandi kann í mesta lagi fara til próvtøku tríggjar ferðir í sama faki. Um fakið ikki verður staðið við fyrstu roynd, er møguligt at fara til endurpróvtøku tvær ferðir. Dekanurin kann geva loyvi til frávik frá hesari reglu eftir skrivligari umsókn, um serligar umstøður tala fyri tí. Um studenturin gerst sjúkur og ikki kann fara til próvtøku, so er møguligt at fara til sjúkrapróvtøku. Fyri at fara til sjúkrapróvtøku krevst

læknaváttan. Sjúkrapróvtøka telur ikki við sum endurpróvtøka.² Lesandi sum ikki hevur staðið eitt kravfak í útbúgvingini eftir tríggjar royndir, hevur ikki møguleika at gjøgnumføra útbúgvingina.

11.5 Frámelding til próvtøku

Fyri at verða roknaður sum virkin skal studentur fara upp til próvtøku við fyrsta próvtøkuhøvið. Møguligt er at melda seg frá próvtøkuni, og skal hetta gerast seinast 14 dagar, eftir at skeiðið er byrjað. Lesandi, sum ikki melda seg frá próvtøku innan hesa freist og heldur ikki møta upp til próvtøku, verða skrásett sum "ikki staðið", og telur hetta við í teimum trimum møguleikunum, tey hava at fara upp til próvtøku. Frámelding til próvtøku verður gjørd við at senda teldupost til skrivstovuna.

11.6 Bólkaarbeiði

Ein partur av lesnaðinum kann verða skipaður sum bólkaarbeiði - t.d. kunnu ritgerð I + II, bachelorritgerð og aðrar smærri verkætlanir avrikast í bólki. Um lesandi taka seg úr einum bólki, ella bólkurin fer í tvíningar, so hava øll í bólkinum líkarætt til at brúka tilfarið, sum er framleitt í bólkinum.

12. Góðskrivning

Um lesandi hevur staðið fak á øðrum universitetum, sum eru á sama ella hægri fakligum støði við sama fakliga innihaldi og/ella kunnu stuðla undir útbúgvingini sum heild, kunnu tey søkja um at fáa hesi fak góðskrivað, sum partar av útbúgvingini á Fróðsksparetrinum. Tó kunnu í mesta lagið 60 ECTS góðskrivast. Endalig avgerð, um skeið verður góðskrivað, verður tikin av lestrarráðnum. Umsókn um góðskrivning skal latast deildarskrivararum á Søgu- og samfelagsdeildini.

Søkjast kann leypandi gjøgnum arið, men um lesandi ynskja at umsóknin skal verða viðgjørd, áðrenn semestri byrjar, so er freisin hendan:

- Seinasta freist fyri vársemestrið: 1. oktober
- Seinasta freist fyri heystsemestrið: 10. januar

Nærri kunning um góðskrivningar, mannagongdir og oyðubløð eru at finna á heimasíðu Setursins.

13. Lestrarvist

Møguligt er at taka partar a útbúgvingini á øðrum universiteti sum skiftislesandi – tó í mesta lagi 60 ECTS. Áðrenn farið verður uttanlands at lesa, er neyðugt at søkja lestrarráðið um undangóðkenning av góðskrivningini.

Mælt verður til, at lesandi, sum hava áhuga í at fara uttanlanda á lestrarvist, fara á øðrum ári. Møguligt er tó eisini at fara longu fyrsta og á triðja ári, men av tí at fak um føroysk viðurskifti bert finnast í

---

² Nærri kunning um endurpróvtøku og sjúkrapróvtøku eru at finna á: Kunngerð um skiftisreglur fyri lesandi á Fróðskaparsetri Føroya, sum byrjað hava lesturin áðrenn 1. august 2008 og reglur um alment próvskeið í føroyskum, nr. 85, 9. juni 2009. Sí kapitil 5, § 31-33.

Føroyum, kann tað gerast trupult at finna nøktandi fak uttanlands, og fáa hesi góðskrivað. Fakini á øðrum ári finnast hinvegin á flestu universitetum uttanlanda eisini, og tí er lættari at finna hóskaði fak, ið kunnu góðskrivast av Fróðskaparsetrinum.

14. Kærur

Kærur um avgerðir í samband við próvtøku skulu latast dekaninum skrivliga við grundgevingum. Kærufreistin er seinast 2 vikur eftir, at studenturin hevur fingið avgerðina at vita. Nærri kunning um kærurøguleikar er at finna á heimasíðu Setursins.³

15. Aðrar leiðreglur

15.1 Farloyvi

Søkjast kann um farloyvi umvegis deildarskrivstovuna á Søggu- og samfelagsdeildini. Eru ivamál í hesum høpi, verður víst til lestrarvegleiðaran.

15.2 Útskriving

Velur tann lesandi at útskriva seg frá lestrinum, verður hetta gjørt við at venda sær til deildarskrivstovuna á Søggu- og Samfelagsdeildini og við at útfylla oyðublað til hetta endamál. Gerast skal vart við, at um studenturin ynskir at byrja lestur aftur, skal hann/hon søkja umaftur á jøvnum føti við onnur lesandi.

15.3 Samskipti

Samskipti við tey lesandi skal so vítt møguligt fara fram við kunningartøkni (t.d. t-post, heimasíðu, Moodle, o.t.).

Bacheloruppgávan skal latast deildarskrivstovuni talgilt og í tveimum eintøkum í papírformi.

15.4 Námsstig og arbeiðstyngd

Námsstig er ein roknieind fyri støddina á einum faki og arbeiðsbyrðuna hjá tí lesandi. Hon verður uppgjørd eftir evropeisku ECTS skipanini (European Credit Transfer System). Hetta er ein felags skipan, sum ger tað lættari at flyta avrik millum lond og útbúgvingar. Námsstigini verða uppgjørd soleiðis:

- 1 ECTS svarar til 27,5 arbeiðstímar hjá tí lesandi – alt íroknað (fyrirreiking + undirvísing + venjingar og próvtøka).

---

³ Nærri kunning um kærurøguleikar, sí:

Løgtingslóg nr. 58 frá 9. juni 2008 um Fróðskaparsetur Føroya, sum broytt við Løgtingslóg nr. 51. frá mai 2012, Kapitul 6a Kæra um próvtøku.

Kunngerð um skiftisreglur fyri lesandi á Fróðskaparsetri Føroya, sum byrjað hava lestur áðrenn 1. august 2008 og reglur um alment próvskeið í føroyskum, nr. 85, 9. juni 2009, kapitul 8.

Flestu skeiðini telja 10 ECTS, og svarar hetta til 275 arbeiðstímar hjá tí lesandi til hvørt skeiðið. Ein fulltíðarlesandi hevur 30 ECTS hvørja lestrarhálvu, og skal tí rokna við at brúka 825 arbeiðstímar hvørt semestur.

15.5 Lestrarárið

Lestrarárið byrjar í viku 34 og endar í viku 25. Eingin undirvísing, sum er kravd í sambandi við útbúgvingina, fer fram uttanfyri hetta tíðarskeiðið. Tó er vanligt, at summarskeið, seminar og verkstovur liggja uttanfyri formliga lestrarárið.

16. Treytir um broyting í námsskipan

Útbúgvingarleiðarin kann gera uppskot til broytingar í námsskipanini, og hesar skulu góðkennast av lestrarráðnum. Lestrarráðið kann eisini heita á útbúgvingarleiðaran og viðmæla broytingar í námsskipanini. Møguligar broytingar koma í gildi við lestrarársbyrjan.

Um størri broytingar verða gjørdar í námsskipanini, skulu lesandi hava móguleika at gera seg lidnan eftir tí námsskipan, sum var galdandi, tá íð tey vóru innskrivað sum lesandi á Søgu- og Samfelagsdeildini, ella hava móguleika at fylgja einari skiftisskipan góðkend av lestrarráðnum.

Námsskipanin skal verða tøk á heimsíðu Fróðskaparsetursins.